

Yrkesutbildning – fälla eller frigörelse?

Yrkehögskolan går från succé till succé. Antalet platser ökar och studenterna på YH utgör nu cirka en tiondel av alla inom högre utbildning. De får jobb och arbetsgivarna får den kompetens de behöver. Samtidigt är utbildningarna inte inriktade på att stödja ett fortsatt livslångt lärande. Därför kan de bli en fälla genom att de låser in den studerande hos en viss arbetsgivare. Det positiva är att individerna blir självständiga genom att de får ett jobb och kan försörja sig. Om yrkesutbildningen blir en fälla eller en väg till ett friare liv, behöver nog diskuteras lite mer.

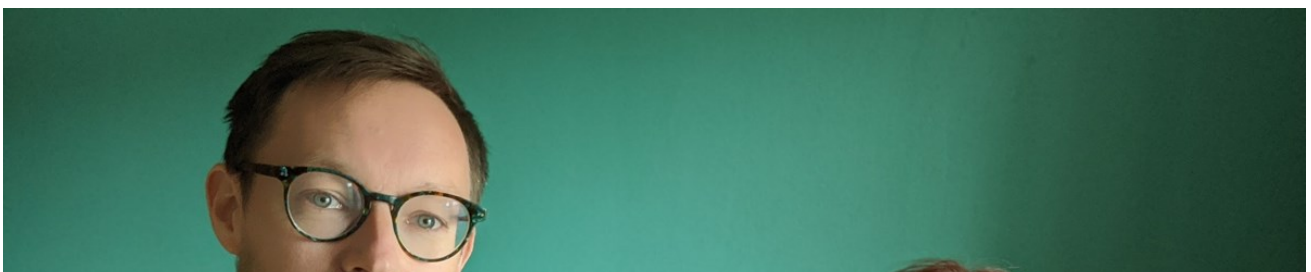
Cecilia Bjursell
Centrumledare Encell

Funderingar från ett YH-klassrum blev en avhandling

Johanna Köpsén var med redan när KY blev YH. Mitt i yrkehögskolans framgångsrika utvecklingsresa funderade hon bland annat på hur denna ovanliga utbildningsform kunde bli ännu bättre för studenten. Det ena ledde till det andra, som ledde till en forskarutbildning och en doktorstitel.

– Jag hoppas att den kan bidra med att vi kan få till lite mer diskussion och debatt, säger hon om avhandlingen.

De har skrivit en bok som ska bli oljig och mjölig

Fler behöver välja yrkesutbildningar på gymnasiet för att företagen ska kunna hitta folk att anställa. Ändå hamnar yrkeslärare och elever gång på gång i skymundan, i debatten, i forskningen och i skolornas fysiska utformning. Men nu i vår kommer en bok dedikerad enbart till yrkesdidaktiken och dess dilemman. Redaktörer är Janne Kontio, Stockholms universitet, och Sofia Lundmark, Södertörns högskola.

Foto:Dollar Gil via Unsplash

UHR-finansierat YH-projekt om flexibla utbildningar går i mål

Tekniska högskolan i Jönköping var en av tio aktörer som var med och delade på lika många miljoner i en utlysning från UHR 2019.

Syftet med utlysningen var att utveckla distansundervisningen inom yrkeshögskolan och högskolan. I Jönköping fick man pengar för ett projekt där tanken var att utbildningsledare och huvudlärare inom de YH-samarbeten som högskolan har skulle kunna utbyta erfarenheter med varandra, få tillgång till gemensam kompetensutveckling och ett nätverk för framtida samarbete kring distansundervisning inom YH. Nu sammanfattas projektet, som visade sig komma extra lägligt i och med pandemin.

Rekordmånga ansökningar och stort intresse för korta kurser

Yrkeshögskolan kan summera 2020 med fina siffror. Sedan tidigare planerade satsningar på

korta YH-utbildningar passade väl in i de extra behov av omställning som pandemin skapade. 2021 kommer det att slås rekord i antalet utbildningsplatser – igen.

Foto: ThisisEngineering RAEng via Unsplash

"Man kände att man hade nytta av allt man läste och gjorde"

Marcus Fahlén läste Verktygsteknik på Yrkehögskolan vid Campus Värnamo. Han gjorde sin LIA (Lärande i arbete) på Forsheda Stålverktyg och började jobba där dagen efter examen.

Inkomstskillnader tre år efter YH-examen

Efter examen från yrkehögskolan varierar inkomst från arbete mellan utbildningsområden och mellan kvinnor och män. Tre år efter examen 2015 var inkomsten högst bland män med examen inom Samhällsbyggnad och byggteknik och lägst bland kvinnor med examen inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Han har studerat glappet mellan teori och praktik

Kan man förändra synen på att teori är en abstrakt forskningsbaserad kunskap som studeras på campus och att praktik är det konkreta arbetet som utförs på en arbetsplats? Det har Ville Björck på Högskolan Väst

Uppsats om styrdokument inom yrkehögskolan

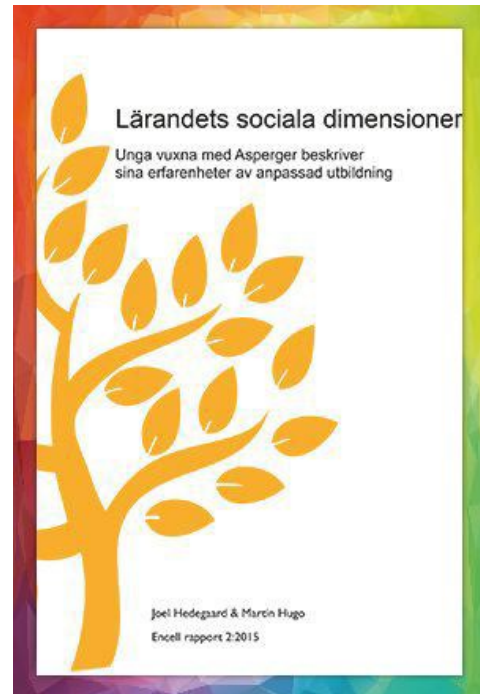
Genom att undersöka synen på kursplaner framträder även frågor om lärande, kunskapssyn, syn på utbildningsorganisation och på utbildningarnas syfte och mål. Hur utbildning förstås och organiseras inverkar på de

undersökt i sin avhandling: *Att lära sig 'teori' på universitetet och 'praktik' på arbetsplatsen – En problematisering av den teori-praktik terminologi som den dualistiska designen av Arbetsintegrerat Lärande institutionaliserar.*

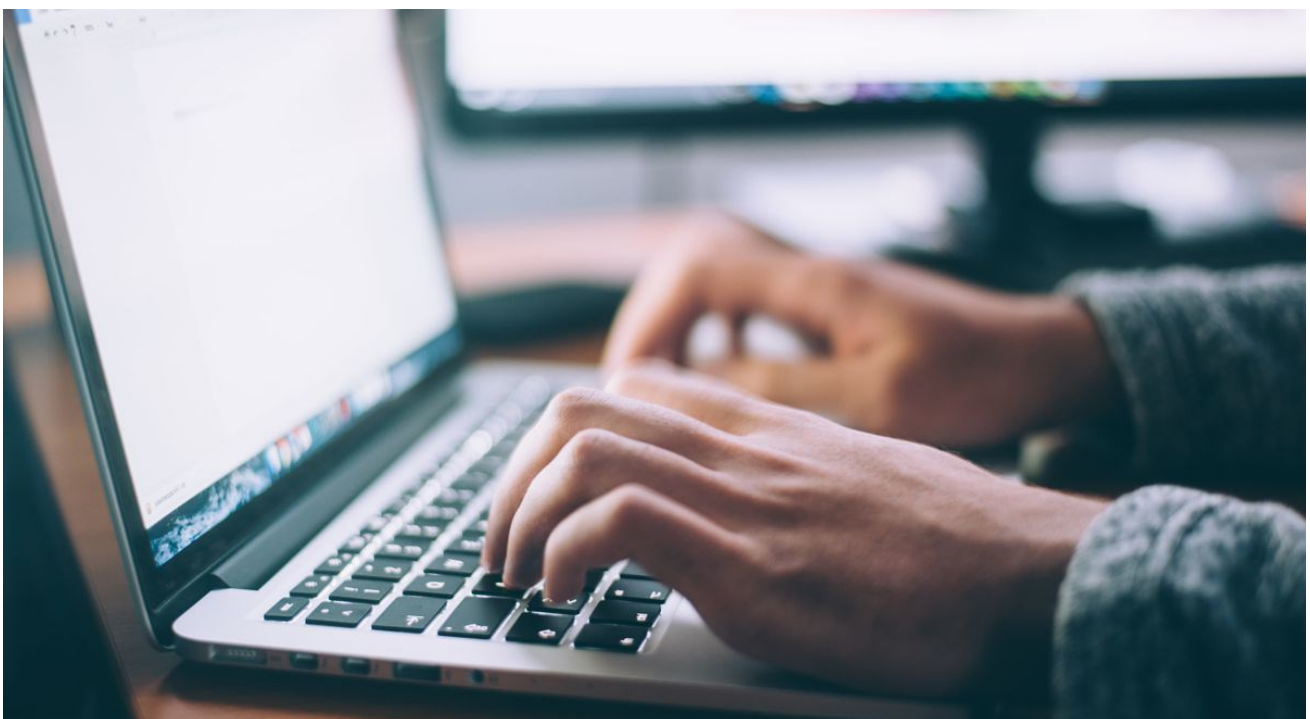
möjligheter de som genomgår utbildningarna har att, genom utbildningen, påverka och utveckla de branscher de ska ut i.

Ny antologi om vuxenutbildning från Linköpings universitet

Rapport: Anpassad yrkesutbildning för personer med högfungerande autism

Dags för uppsatstävlingen igen!

Varje år utlyser vi på Encell en tävling riktad till studenter som skriver sin uppsats på svenska högskolor och universitet, de bästa uppsatserna belönas med 10 000 kronor. Läs mer och tipsa studenter som kan söka!

Feminina och maskulina sidor av utbildning

Den evidensbaserade rörelsen kommer från medicinområdet, och under 1990-talet började den dyka upp i policy för utbildning. Kännetecknande för evidensrörelsen är att den förespråkar kvantitativ forskning, randomiserade kontrollerade studier (RCT), metaanalyser, "big data" och standardiserad testning. Utifrån de lärdomar som har gjorts genom åren har Lucinda McKnight och Andy Morgan skrivit en text där de problematiserar ensidiga paradigmer i utformning av policy. De betonar att de inte är emot en evidensbaserad praktik per se, utan att det är ett ensidigt fokus som skapar svårigheter.

Tips på konferenser:

ESRAD Conference 2021, 23-25 April, online

European Society for Research in Adult Development håller sin årliga konferens 2021 helt digitalt, med Encell och Jönköping University som medarrangör. Konferensens tre fokusområden är vuxenutveckling i relation till utbildning och vuxnas lärande, vuxenutveckling i organisationer samt aktionsforskning och intervention.

Forskning om högre utbildning, 19-20 maj, online

Högskolepedagogiskt centrum vid Örebro universitet och tidskriften Högre utbildning inbjuder till den andra konferensen på temat Forskning om högre utbildning den 19–20 maj 2021.

Remediation of learning, 25-26 May, online

The focus of the theme is on current changes – not the least in relation to Covid-19 – in designs of information and knowledge representations, as well as on its consequences for how we understand and evaluate learning and communication.

Ytterligare konferenser finns här.

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication

Telefon: 036 - 10 16 24 | encell@ju.se

Powered by [EditNews](#)